

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه

فرم طراحی برنامه درسی

همکار محترم .....

از آنجا که طراحی برنامه درسی به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت مدرسین مطرح می باشد و در همه دانشگاهها و مراکز آموزشی به عنوان یک روش علمی و ضروری مورد استفاده قرار می گیرد ، لذا جهت پیش بینی سیر تدریس و توجه به اهداف آموزشی دانشجویان و ارتقاء مهارت جنابعالی و توسعه این مهارت ، تکمیل فرم طرح درس ضروری به نظر می رسد .

کمیته طرح درس

بخش اول :

1 - مشخصات مدرسین

نام و نام خانوادگی : خانم دکتر علیزاده

گروه آموزشی : علوم تشریح

مرتبه دانشگاهی : استادیار

نام و نام خانوادگی : خانم دکتر سهرابی

گروه آموزشی : علوم تشریح

مرتبه دانشگاهی : استادیار

نام و نام خانوادگی : دکتر جمشید کریمی

گروه آموزشی : بیوشیمی

مرتبه دانشگاهی : استادیار

نام و نام خانوادگی : دکتر محمد زارعی

گروه آموزشی : فیزیولوژی

مرتبه دانشگاهی : استادیار

نام و نام خانوادگی : دکتر علیرضا زمانی

گروه آموزشی : ایمنولوژی

مرتبه دانشگاهی : دانشیار

دانشکده : پزشکی

مدرک تحصیلی : PhD:

سابقه تدریس :

دانشکده : پزشکی

مدرک تحصیلی : PhD:

سابقه تدریس :

دانشکده : پزشکی

مدرک تحصیلی : PhD:

سابقه تدریس :

دانشکده : پزشکی

مدرک تحصیلی : PhD:

سابقه تدریس : 16 سال

دانشکده : پزشکی

مدرک تحصیلی : PhD:

سابقه تدریس : 17 سال

2 - مشخصات درس

عنوان درس : دستگاه گوارش

تعداد واحد : نظری: 2 عملی : 0/5

نوع درس :

نظری ■ عملی ■

دروس پیش نیاز برای این درس : ندارد

سال تحصیلی : 91-92 نیمسال: دوم

3 - مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی : پزشکی

مقطع: دکتری حرفه ای

تعداد فراگیران : 60 نفر

* در صورتیکه بیش از یک مدرس درس فوق را تدریس می نمایند ، لطفاً تعداد واحد یا مجموع ساعاتی را که جنابعالی تدریس می فرمایید ، قید نمایید .

بخش دوم :

1- اهداف کلی درس:

آشنایی با تکامل، ساختمان آناتومیک ، بافت شناسی، بیوشیمی، فیزیولوژی و ایمنولوژی دستگاه گوارش

2- برنامه زمان بندی درس:

جلسه	گروه	عنوان مباحث نظری
1	جنین شناسی	تکامل دستگاه گوارش
2	آناتومی	جدار شکم (عضلات، کانال اینگوینال، عروق و اعصاب)
3	آناتومی	صفاق
4	آناتومی	معدده، روده کوچک، شریان سلیاک
5	آناتومی	روده بزرگ، غدد ضمیمه گوارش، عروق مزانتربیک فوقانی و تحتانی
6	آناتومی	جدار خلفی شکم
7	بافت شناسی	حفره دهانی، دندان و زبان
8	بافت شناسی	مری، معدده، روده کوچک، روده بزرگ، آپاندیس، کانال مقعدی
9	بافت شناسی	غدد بزاقی، پانکراس، کبد، کیسه صفرا
10	بیوشیمی	اصول کلی هضم و جذب، هضم و جذب کربوهیدراتها
11	بیوشیمی	هضم و جذب لیپیدها، هضم و جذب پروتئینها، هضم و جذب نوکلئوتیدها
12	فیزیولوژی	اصول کلی عملکرد گوارشی - حرکت، کنترل عصبی و جریان خون
13	فیزیولوژی	انتقال و مخلوط سازی غذا در دستگاه گوارش
14	فیزیولوژی	اعمال ترشحات دستگاه گوارش
15	فیزیولوژی	فیزیولوژی اختلالات گوارشی
16	ایمنولوژی	ایمنی مخاطی و تولرانس دهانی
17	ایمنولوژی	واکسن و واکسیناسیون

3- برنامه درسی جلسات:

"برنامه درسی جلسه 1"

منابع درسی: جنین شناسی لانگمن

هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با جنین شناسی دستگاه گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان اطلاعات خود را در مورد منشأ ریه شرح دهند

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند نحوه تشکیل سلوم داخل و خارج جنینی و ارتباط آن ها را توضیح دهند.	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند نحوه تقسیم بندی سلوم داخلی را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ارتباط با لینی مربوط به تشکیل حفرات بدن و نقایص دیواره شکمی را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند تقسیمات روده و مشتقات آن ها را نام ببرند .	//	//	//	//	//
منشأ جنینی بخش های مختلف دستگاه گوارش را شرح دهند	//	//	//	//	//
تنظیم مولکولی تکامل بخش های مختلف گوارش را شرح دهند	//	//	//	//	//
نحوه و زمان تکامل مزانترهای بخش های مختلف دستگاه گوارش را بیان کنند	//	//	//	//	//
ناهنجاری های مرتبط با دستگاه گوارش را شرح دهند	//	//	//	//	//

برنامه درسی جلسه 2 "

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آشنایی با جدار شکم، عضلات، عروق و اعصاب و کانال اینگوینال

اهداف رفتاری پیش نیاز: ساختمان عضلات جدار شکم و موقعیت عروق و اعصاب آن را شرح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند آناتومی سطحی و تقسیمات شکم و عصب دهی پوست شکم را نام ببرند.	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند لایه ها و فاسیاهای جدار شکم را نام ببرند .	//	//	//	//	//
دانشجویان مبدا، انتها، عصب و عمل عضلات شکم را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان و محتویات کانال اینگوینال را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند کاربرد های بالینی کانال اینگوینال و فتق ها را شرح دهند	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 3"

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان
 هدف کلی جلسه: آگاهی از اطلاعات زمینه ای دانشجویان در مورد صفاق و فضاهاى شکم
 اهداف رفتاری پیش نیاز: عضلات جدار شکم و اتصالات آن ها را شرح دهند.
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

روش ارزشیابی	وظائف فرا گیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطة	اهداف
سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجویان بتوانند چگونگی تشکیل صفاق و لایه های آن را شرح دهند.
//	//	//	//	//	دانشجویان بتوانند اصطلاحات توصیفی پرده صفاق را نام ببرند .
//	//	//	//	//	دانشجویان بتوانند موقعیت احشا شکمی را نسبت به صفاق بیان نمایند
//	//	//	//	//	دانشجویان بتوانند شکل ظاهری و قسمت های مختلف توراکس استخوانی را بیان نمایند
//	//	//	//	//	دانشجویان بتوانند حفرات، بن بست های صفاقی و محدوده آن ها را شرح دهند
//	//	//	//	//	دانشجویان بتوانند وضعیت صفاقی لگن زن و مرد را مقایسه کنند

"برنامه درسی جلسه 4"

منابع درسی: کتاب آناتومی بالینی - اسنل، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آگاهی از اطلاعات زمینه ای دانشجویان در مورد دستگاه گوارش، ارائه اطلاعات در مورد ساختمان آناتومی دهان، حلق و مری و معده

اهداف رفتاری پیش نیاز: تعریف بخش های مختلف دستگاه گوارش

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند آناتومی دهان، لب ها، گونه و دندان ها را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سوالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
//	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند جایگاه غدد بزاقی و محل تخلیه آن ها را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان حلق را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند مسیر مری را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند تنگی ها و عروق و اعصاب مری را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، موقعیت و مجاورات معده را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی معده را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند تغییرات آناتومیکی در بیماری های مرتبط با معده و تاثیر بر ساختمان های مجاور آن را بیان نمایند	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 5"

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با روده کوچک، روده بزرگ، عروق لوله گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان اطلاعات خود را در مورد تقسیمات قفسه سینه، ریه و پلورا بیان نمایند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، موقعیت و مجاورات دئودنوم را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
//	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، تفاوت ایلئوم و ژوژنوم را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی روده کوچک را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و شاخه های شریان سلیاک را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری رود بزرگ و تفاوت روده بزرگ و کوچک را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی روده بزرگ را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، مجاورات، عروق، اعصاب و تخلیه رکتوم و کانال مقعدی را بیان نمایند	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 6"

منابع درسی: درسنامه دانشگاه شهید بهشتی، آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با غدد ضمیمه گوارش، عروق و اعصاب و لنف شکم

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان اطلاعات خود را در مورد ساختمان های موجود در مدیاستنوم فوقانی و خلفی و ارتباط آن ها را شرح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند ساختمان آناتومیک، مجاورات، عروق و لنف کبد را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند آناتومی سیستم صفراوی و مجاورات آن را توضیح بدهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان آناتومیک، مجاورات، عروق و لنف پانکراس را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عضلات تشکیل دهنده خلف شکم را نام ببرند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و شاخه های آنورت شکمی را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و مجاورات ورید اجوف تحتانی را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند طرز تشکیل و موقعیت ورید پورت را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند چگونگی تخلیه لنفاوی شکم را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند سیستم عصبی خودکار شکم را توضیح دهند	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 7"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد

هدف کلی جلسه: آشنائی با بافت شناسی دستگاه گوارش در بخش حفره دهانی

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد حفره دهانی نام ببرند

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
دانشجو قادر به نام بردن اعضاء حفره دهانی را باشد	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی
ساختمان بافت شناسی عمومی حفره دهانی را توضیح دهند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی زبان را شرح داده و با الگوی عمومی مقایسه نمایند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی زبان را شرح داده و با الگوی عمومی مقایسه نمایند.	//	//	//	//	//
ساختمان آناتومی دندان را نامبرده و بافت شناسی دندان را با توجه به مراحل رشد دندانی شرح دهند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی لثه - کام - گونه - لب - حلق را شرح داده و با الگوی عمومی مقایسه نمایند.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 8"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد

هدف کلی جلسه: آشنائی با بافت شناسی لوله گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد لوله گوارش بیان نمایند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
ساختمان بافت شناسی عمومی لوله گوارش را در 4 لایه توضیح دهند.	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	حضور تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی و آزمون پایان ترم
ساختمان بافت شناسی اعضا لوله گوارش (مری-معهده-روده کوچک-روده بزرگ-کانال مقعدی-آپاندیس) را شرح داده و با الگوی عمومی مقایسه نمایند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی هر عضو لوله گوارش را به عملکرد آن ربط دهند.	//	//	//	//	//
موارد پاتولوژیک و نیز موارد بیماریهای لوله گوارش را به نقص بافت شناسی اعضا آن ربط دهند.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 9"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد

هدف کلی جلسه: آشنائی با بافت شناسی غدد ضمیمه گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد غدد گوارش نام ببرند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
ساختمان بافت شناسی عمومی غدد گوارش توضیح دهند.	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	حضور تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی و امتحان پایان ترم
ساختمان بافت شناسی غدد بزاقی فرعی و اصلی را شرح دهند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی پانکراس را شرح داده و با غدد بزاقی مقایسه نمایند.	//	//	//	//	//
ساختمان بافت شناسی کبد و کیسه صفرا را شرح دهند.	//	//	//	//	//
عملکرد کبد را به گردش خون و گردش صفراوی آن ربط دهند.	//	//	//	//	//
موارد پاتولوژیک و نیز موارد بیماریهای غدد ضمیمه گوارش را به ساختمان بافت شناسی هر غده ربط دهند.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 10"

منابع درسی: بیوشیمی دولین، بیوشیمی هارپر، بیوشیمی بالینی تیتز
 هدف کلی جلسه: شناخت نحوه هضم و جذب و متابولیسم کربوهیدراتها
 اهداف رفتاری پیش نیاز: بیوشیمی ساختمانی کربوهیدراتها را بدانند
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند نحوه هضم و جذب کربوهیدراتها را شرح دهد	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند متابولیسم واسطه ای را توضیح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند بیماریهای ذخیره ای گلیکوژن را توضیح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند اختلالات مربوط به کربو هیدراتها را شرح دهد	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 11"

منابع درسی: بیوشیمی دولین، بیوشیمی هارپر، بیوشیمی بالینی تیتز
 هدف کلی جلسه: شناخت نحوه هضم و جذب و متابولیسم لیپیدها، پروتئینها و نوکلئوتیدها
 اهداف رفتاری پیش نیاز: بیوشیمی ساختمانی لیپیدها و پروتئینها و نوکلئوتیدها را بداند
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی.

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند نحوه هضم و جذب لیپیدها را شرح دهد	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند نحوه هضم و جذب پروتئینها را شرح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند نحوه هضم و جذب نوکلئوتیدها را شرح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتواند اختلالات مربوط به لیپیدها را شرح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتواند اختلالات مربوط به اسیدهای آمینه را شرح دهد	//	//	//	//	//
دانشجویان بتواند اختلالات مربوط به نوکلئوتیدها را شرح دهد	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 12"

منابع درسی: فیزیولوژی پزشکی گایتون - هال، فیزیولوژی پزشکی گانونگ، فیزیولوژی برن و لوی، درسنامه شهید بهشتی

هدف کلی جلسه: آشنایی با اصول کلی عملکرد گوارش - حرکت، کنترل عصبی و جریان خون

اهداف رفتاری پیش نیاز: 1- بتوانند عضلات صاف و سیستم عصبی اتونوم لوله گوارش را شرح دهد. 2- بتواند آناتومی و بافت شناسی لوله گوارش را مختصراً توضیح دهد.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود.

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
دانشجو بتواند فعالیت الکتریکی عضله دستگاه گوارش را شرح دهد.	آگاهی	سخنرانی	کامپیوتر و دیتا پرژکتور	انجام تکالیف کلاسی و شرکت فعال و اظهارنظر در مورد مطالب ارائه شده	ارزشیابی تکالیف کلاسی با آزمون کتبی و شفاهی
دانشجو بتواند کنترل عصبی و هورمونی عملکرد لوله گوارش را شرح دهد.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 13"

منابع درسی: فیزیولوژی پزشکی گایتون - هال، فیزیولوژی پزشکی گانونگ، فیزیولوژی برن و لوی، درسنامه شهید بهشتی

هدف کلی جلسه: آشنایی با انتقال و مخلوط سازی غذا در دستگاه گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: 1- بتوانند عضلات جونده و حفره دهان و حلق و عصب گیری آنها را شرح دهد. 2- بتواند سیستم انتریک، ساختمان بافت شناسی و آناتومیکی و اعصاب اتونوم معده، و روده را مختصراً توضیح دهد.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود.

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
دانشجو بتواند عمل بلع را شرح دهد.	آگاهی	سخنرانی	کامپیوتر و دیتا پرژکتور	انجام تکالیف کلاسی و شرکت فعال و اظهارنظر در مورد مطالب ارائه شده	ارزشیابی تکالیف کلاسی با آزمون کتبی و شفاهی
دانشجو بتواند اعمال حرکتی معده، روده کوچک و روده بزرگ را شرح دهد.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 14"

منابع درسی: فیزیولوژی پزشکی گایتون - هال، فیزیولوژی پزشکی گانونگ، فیزیولوژی برن و لوی، درسنامه شهید بهشتی

هدف کلی جلسه: آشنایی با اعمال ترشحی دستگاه گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: 1- بتوانند انواع غدد از نظر آناتومیکی را شرح دهد. 2- بتواند بیوشیمی هورمونها را مختصراً توضیح دهد.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود.

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
دانشجو بتواند ترشح بزاق و اعمال آنرا را شرح دهد.	آگاهی	سخنرانی	کامپیوتر و دیتا پرژکتور	انجام تکالیف کلاسی و شرکت فعال و اظهارنظر در مورد مطالب ارائه شده	ارزشیابی تکالیف کلاسی با آزمون کتبی و شفاهی
دانشجو بتواند ترشح معده، لوزالمعده، صفرا، روده کوچک و روده بزرگ و اعمال آنها را شرح دهد.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسه 15"

منابع درسی: فیزیولوژی پزشکی گایتون - هال، فیزیولوژی پزشکی گانونگ، فیزیولوژی برن و لوی، درسنامه شهید بهشتی
هدف کلی جلسه: آشنایی با فیزیولوژی اختلالات گوارشی

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجو شناخت پایه ای از فیزیولوژی گوارش داشته باشد.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود.

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
دانشجو قادر باشد اختلالات بلع و مری، معده، روده کوچک و بزرگ را بیان کند.	آگاهی	سخنرانی	کامپیوتر و دیتا پرژکتور	انجام تکالیف کلاسی و شرکت فعال و اظهار نظر در مورد مطالب ارائه شده	ارزشیابی تکالیف کلاسی با آزمون کتبی و شفاهی
دانشجو قادر باشد فیزیولوژی زخم پپتیک، یبوست و اسهال را شرح دهد.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسات 16"

منابع درسی: ایمنی شناسی عمومی تالیف دکتر علیرضا زمانی و دکتر بهروز شیشه ثیان

هدف کلی جلسه: آشنائی با ایمنی شناسی سیستم مخاطی و تولرانس دهانی

اهداف رفتاری پیش نیاز: بتوانند سلولهای ناحیه مخاطات را بطور مختصر شرح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
ساختار لنفاوی مخاطات و نقش و اهمیت این بافتهای در پاسخهای ایمنی به آنتی ژنهای مخاطی را توضیح دهند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور نخته سیاه	مطالعه مطالب درسی قبل از کلاس طبق برنامه شرکت فعال و اظهارنظر در مورد مطالب ارائه شده در کلاس	آزمون کتبی سوالات شفاهی حین درس میزان مشارکت دانشجو در پرسش و پاسخ
مکانیسم تولرانس دهانی و طرز طراحی واکسنهای خوراکی را شرح دهند.	//	//	//	//	//

"برنامه درسی جلسات 17"

منابع درسی: ایمنی شناسی عمومی تالیف دکتر علیرضا زمانی و دکتر بهروز شیشه ثیان

هدف کلی جلسه: کسب دانش لازم در مورد واکسنهای مورد استفاده روتین در ایران و مشخصات آنان

اهداف رفتاری پیش نیاز: 1- بتوانند میکروبهای بیماریزا را مختصراً توضیح دهند. 2- واکنشه‌های مختلف آنتی ژن و آنتی بادی را توضیح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: قبل از شروع بحث با پرسش و پاسخ از دانشجویان، به میزان اطلاعات آنها تا حدودی پی برده می شود

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
تاریخچه واکسیناسیون در جهان و ایران را بیان نمایند.	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور تخته سیاه	مطالعه مطالب درسی قبل از کلاس طبق برنامه شرکت فعال و اظهارنظر در مورد مطالب ارائه شده در کلاس	آزمون کتبی سوالات شفاهی حین درس میزان مشارکت دانشجو در پرسش و پاسخ
انواع مصونیت و تقسیم بندی واکسنها از نظر کاربرد و نوع آنتی ژنها را ذکر کنند.	//	//	//	//	//
حداقل سه مورد از اعمال مختلف آنتی بادیهای مختلف را لیست نماید.	//	//	//	//	//
باز آرایه ژنهای ایمونوگلوبولینها، کلاس سویچینگ و بلوغ میل پیوندی آنان را شرح دهند.	//	//	//	//	//

عنوان مباحث عملی	گروه	جلسه
جدار شکم (عضلات، کانال اینگوینال، عروق و اعصاب)	آناتومی	1
صفاق	آناتومی	2
معدده، روده کوچک، شریان سلیاک	آناتومی	3
روده بزرگ، غدد ضمیمه گوارش، عروق مزانتریک فوقانی و تحتانی	آناتومی	4
جدار خلفی شکم	آناتومی	5
حفره دهانی، دندان و زبان	بافت شناسی	6
مری، معدده، روده کوچک، روده بزرگ، آپاندیس، کانال مقعدی	بافت شناسی	7
غدد بزاقی، پانکراس، کبد، کیسه صفرا	بافت شناسی	8

"برنامه عملی جلسه 1"

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آشنایی با جدار شکم، عضلات، عروق و اعصاب و کانال اینگوینال

اهداف رفتاری پیش نیاز: ساختمان عضلات جدار شکم و موقعیت عروق و اعصاب آن را شرح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند آناتومی سطحی و تقسیمات شکم و عصب دهی پوست شکم را نام ببرند.	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند لایه ها و فاسیاهای جدار شکم را نام ببرند .	//	//	//	//	//
دانشجویان مبدا، انتها، عصب و عمل عضلات شکم را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان و محتویات کانال اینگوینال را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند کاربرد های بالینی کانال اینگوینال و فتق ها را شرح دهند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 2"

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان
 هدف کلی جلسه: آگاهی از اطلاعات زمینه ای دانشجویان در مورد صفاق و فضاهای شکم
 اهداف رفتاری پیش نیاز: عضلات جدار شکم و اتصالات آن ها را شرح دهند.
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند چگونگی تشکیل صفاق و لایه های آن را شرح دهند.	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند اصطلاحات توصیفی پرده صفاق را نام ببرند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت احشا شکمی را نسبت به صفاق بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری و قسمت های مختلف توراکس استخوانی را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند حفرات، بن بست های صفاقی و محدوده آن ها را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند وضعیت صفاقی لگن زن و مرد را مقایسه کنند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 3"

منابع درسی: کتاب آناتومی بالینی - اسنل، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آگاهی از اطلاعات زمینه ای دانشجویان در مورد دستگاه گوارش، ارائه اطلاعات در مورد ساختمان آناتومی دهان، حلق و مری و معده

اهداف رفتاری پیش نیاز: تعریف بخش های مختلف دستگاه گوارش

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند آناتومی دهان، لب ها، گونه و دندان ها را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
//	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند جایگاه غدد بزاقی و محل تخلیه آن ها را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان حلق را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند مسیر مری را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند تنگی ها و عروق و اعصاب مری را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، موقعیت و مجاورات معده را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی معده را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند تغییرات آناتومیک در بیماری های مرتبط با معده و تاثیر بر ساختمان های مجاور آن را بیان نمایند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 4"

منابع درسی: آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان

هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با روده کوچک، روده بزرگ، عروق لوله گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان اطلاعات خود را در مورد تقسیمات قفسه سینه، ریه و پلورا بیان نمایند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، موقعیت و مجاورات دئودنوم را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، تفاوت ایلئوم و ژوژنوم را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی روده کوچک را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و شاخه های شریان سلیاک را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری رود بزرگ و تفاوت روده بزرگ و کوچک را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عروق، اعصاب و تخلیه لنفاوی روده بزرگ را بیان نمایند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند شکل ظاهری، مجاورات، عروق، اعصاب و تخلیه رکتوم و کانال مقعدی را بیان نمایند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 5"

منابع درسی: درسنامه دانشگاه شهید بهشتی، آناتومی بالینی (اسنل)، آناتومی گری برای دانشجویان هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با غدد ضمیمه گوارش، عروق و اعصاب و لنف شکم

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان اطلاعات خود را در مورد ساختمان های موجود در مدیاستنوم فوقانی و خلفی و ارتباط آن ها را شرح دهند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال شفاهی

اهداف	نوع حیطه	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فرا گیران	روش ارزشیابی
دانشجویان بتوانند ساختمان آناتومیک، مجاورات، عروق و لنف کبد را شرح دهند	شناختی	بحث گروهی، سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، پروژکتور و تخته سیاه	توجه داشتن و مشارکت در بحث، یادداشت نکات مهم و پاسخ به سوالات مطرح شده	سؤالات شفاهی در هر جلسه و امتحان نهایی در پایان ترم
دانشجویان بتوانند آناتومی سیستم صفراوی و مجاورات آن را توضیح بدهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند ساختمان آناتومیک، مجاورات، عروق و لنف پانکراس را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند عضلات تشکیل دهنده خلف شکم را نام ببرند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و شاخه های آنورت شکمی را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند موقعیت و مجاورات ورید اجوف تحتانی را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند طرز تشکیل و موقعیت ورید پورت را شرح دهند .	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند چگونگی تخلیه لنفاوی شکم را شرح دهند	//	//	//	//	//
دانشجویان بتوانند سیستم عصبی خودکار شکم را توضیح دهند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 6"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد

هدف کلی جلسه: آشنائی با بافت شناسی دستگاه گوارش در بخش حفره دهانی

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد حفره دهانی نام ببرند

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
لایه های زبان را تشخیص داده، سطح خلفی و قدامی زبان را با دلیل بشناسند	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سؤالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی
لایه های لب را تشخیص داده، سطح پوستی، قرمزی و مخاطی لب را با دلیل بشناسند	//	//	//	//	//
لایه های جوانه دندانی و دندان را تشخیص داده و با ذکر دلیل بشناسند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 7"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد

هدف کلی جلسه: : آشنائی با بافت شناسی لوله گوارش

اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد لوله گوارش بیان نمایند.

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
چهار لایه مری را تشخیص داده و با ذکر دلیل ناحیه مری از 3 بخش فوقانی-میانی و تحتانی را تعیین کنند	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	حضور تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی و آزمون پایان ترم
چهار لایه مری را تشخیص داده و با ذکر دلیل ناحیه معده از 4 بخش کاردیا-فوندوس-تنه-پیلور را تعیین کنند .	//	//	//	//	//
چهار لایه روده کوچک را تشخیص داده و با ذکر دلیل ناحیه روده از 3 بخش دئودنوم-ژوژنوم و ایلئوم را تعیین کنند..	//	//	//	//	//
چهار لایه روده بزرگ را تشخیص داده و با ذکر دلیل تفاوت از روده کوچک را تعیین کنند	//	//	//	//	//

"برنامه عملی جلسه 8"

منابع درسی: بافت شناسی جان کوئیرا، سلیمانی راد
 هدف کلی جلسه: : آشنائی با بافت شناسی غدد ضمیمه گوارش
 اهداف رفتاری پیش نیاز: دانشجویان کلیاتی را در مورد ساختمان و عملکرد غدد گوارش نام ببرند.
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: سؤال (شفاهی یا کتبی)

اهداف	نوع حیطة	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
لبولهای مختلف کبد را تشخیص دهند	دانشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر، تخته	حضور تمام وقت در کلاس، توجه داشتن به تدریس و یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات	ارزشیابی تکالیف کلاسی و امتحان پایان ترم
در کبد تفاوت هپاتوسیتها را تشخیص داده و سلولهای پوششی سینوزوئیدها را بشناسند	//	//	//	//	//
-اجزای فضای پورت را در کبد بشناسند	//	//	//	//	//
-سه نوع غده بزاقی اصلی را با ذکر تفاوتها از هم تشخیص دهند	//	//	//	//	//
پانکراس را تشخیص داده و دلایل تفاوت از پاروتید را بدانند	//	//	//	//	//

بخش سوم :

الف - روش های امتیاز دهی فعالیتها

ردیف	فعالیت‌های مورد نظر در طول ترم	میزان امتیاز	درصد کل از امتیاز
1	میزان مشارکت در بحث ها و طرح سوال	10	10%
2	حضور فعال در کلاس	10	10%
3	کوئیز	15	15%
4	ارائه پروژه	15	15%
5	امتحان میان ترم	20	20%
6	امتحان پایان ترم	30	30%
	جمع	100	100%

ب - مراحل ارزشیابی

- در شروع ترم (ارزشیابی تشخیصی)

- در طی ترم (ارزشیابی تکوینی)

- در پایان ترم (ارزشیابی پایانی)

ج - شیوه تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی

بخش چهارم :

پیشنهادات اصلاحی در بهبود برنامه درسی

*****

واحد مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه (کمیته طرح درس) آمادگی مشارکت و همکاری با
اعضاء محترم هیئت علمی را در زمینه تنظیم و تجزیه و تحلیل برنامه درسی دارد . لذا در
صورت تمایل دعوت می نمایم که به واحد مطالعات و توسعه دانشگاه مراجعه نمایید .